

מ"ת 34904/01/14 - מדינת ישראל נגד שלום פילוס

בית המשפט המחוזי בירושלים

מ"ת 34904-01-14 מדינת ישראל נ' פילוס (עציר)

בפני	כב' השופט כרמי מוסק
המבקשת	מדינת ישראל
נגד	
המשיב	שלום פילוס (עציר)

החלטה

1. לפניי בקשה להורות על מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים המתנהלים כנגדו בעקבות כתב האישום שהוגש בת"פ 34899-01-14. בכתב האישום, הכולל שבעה אישומים, מיוחסות למשיב שורת עבירות לפיהן נטען כי המשיב סייע לאנשים שונים בשורה ארוכה של מקרים להונות את המוסד לביטוח לאומי, לקבל דרגות נכות שאינן מגיעות להן וכתוצאה מכך לקבל קצבאות מהמוסד לביטוח לאומי, זאת בדרכים שונות של מרמה ותחבולה, הכוללות הצגת חוות דעת מפוברקות ומזויפות, הדרכה כיצד להתחזות בפני הוועדות הרפואיות של המוסד לביטוח לאומי, תוך שימוש לעתים בהזרקת תרופות כדי ליצור רושם בפני הוועדות הרפואיות, כי אותם פונים משתמשים בתרופות אחרות. יודגש, כי בחלק ניכר מן המקרים קיבל המשיב תמורה כספית מאת הפונים למוסד לביטוח לאומי, זאת בעבור מעשיו ועזרתו לאותם פונים בהונאת הוועדות הרפואיות.

2. אמנם מדובר בשבעה אישומים, אולם חלק מהאישומים כוללים בתוכם מספר רב של מקרים. כך, באישום הראשון מדובר ב-29 מקרים, ובמסגרתו מיוחסות למשיב עשרות עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, קשירת קשר וזיוף בכוונה לקבל באמצעותו דבר בנסיבות מחמירות.

3. האישום השני מתייחס באופן מפורט למקרה בו פנו בני זוג אל המשיב כדי שסייע להם לקבל קצבה מאת המוסד לביטוח לאומי. באותו עניין מתוארת בפירוט דרך פעולתו של המשיב, שלא נרתע מלערוך הסכם עם הפונים אליו, הפנה את הפונים לרופא שערך חוות דעת כוזבת בעניינו של הבעל, במהלך הדברים זייף המשיב את תעודת הזהות של הבעל, כך שהחליף את תמונתו של הבעל בתמונתו של המשיב, כדי שיוכל להזדהות בכזב בפני הוועדה הרפואית ובפני פסיכיאטרים עמם נפגש, כאילו הוא הבעל. כך גם עשה כאשר פנה לרופא תוך שהוא מתחזה לחולה נפש, והיה צורך בהזמנת משטרה למקום. לאחר מכן פנה גם לחדר המיון בבית החולים "שלוותה", ולאחר שטופל בחדר המיון קיבל תרופה, ולאחר מכן חזר לאותו רופא והציג את העובדה כי מצבו השתפר לאחר קבלת התרופה בחדר המיון, ובעקבות זאת קיבל הפנייה להמשך טיפול רפואי ואישור רפואי המופנה למוסד לביטוח לאומי. כל זאת עשה כשהוא

מתחזה להיות הבעל וכדי להונות את המוסד לביטוח לאומי. לאחר מכן הוגשה תביעה למוסד לביטוח הלאומי, הכוללת מצגי שווא כאילו התובע, שהוא הבעל, חולה בסכיזופרניה, טופל במקומות שונים וקיבל טיפול רפואי בהתאם. בהמשך, התייצב המשיב פעמיים בפני הוועדה הרפואית של הביטוח הלאומי כשהוא מתחזה כאמור לבעל. ככל הנראה, רופאי הוועדה לא השתכנעו מהמסמכים שהוגשו להם וביקשו לברר את תוכנם ואמיתותם, דבר שגרם לכך שהמשיב זייף מסמכים נוספים תוך שהוא מזייף חוות דעת של ד"ר אבני ומגיש מסמכים מזויפים נוספים. עקבות זאת נקבעה נכות רפואית זמנית של 50% ונכות של 75% בגין אובדן כושר עבודה. בעקבות כך קיבלו בני הזוג סכומים נכבדים מאת המוסד לביטוח לאומי. לפיכך נטען, כי המשיב עבר עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, קשירת קשר, זיוף בכוונה לקבל באמצעותו דבר בנסיבות מחמירות, שימוש במסמך מזויף והתחזות כאדם אחר.

4. על פי המתואר באישום השלישי, פנו אל המשיב בני זוג נוספים והדברים התנהלו בדרך דומה לזו שתוארה באישום השני. גם כאן נערך הסכם כתוב בין בני הזוג למשיב. בני הזוג שילמו למשיב סכום של 35,000 ₪ בעבור קבלת קצבת נכות נפשית לצמיתות, וגם במקרה זה זייף המשיב את תעודת הזהות של בן הזוג והתחזה להיות בן הזוג לכל אורך הדרך, כולל בפניות לרופאים, לגורמים רפואיים שונים ובמוסד לביטוח לאומי. גם במקרה זה נקבעו נכויות גבוהות על ידי הוועדה הרפואית ובני הזוג קיבלו סכום נכבד מאת המוסד לביטוח לאומי. בעקבות כך, מיוחסות למשיב עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, קשירת קשר, זיוף בכוונה לקבל באמצעותו דבר בנסיבות מחמירות, שימוש במסמך מזויף והתחזות כאדם אחר.

5. כל העבירות נשוא האישומים 1-3 בוצעו לכאורה בין השנים 2006-2009, כאשר העבירה נשוא האישום השלישי החלה להתבצע בתחילת שנת 2009 וסיומה היה במחצית שנת 2010. בשלב זה נערכה חקירה על ידי משטרת ישראל בכל הקשור לאישומים הנ"ל. המשיב נעצר ונחקר באזהרה בקשר לאישומים האמורים.

6. בעקבות החקירה נעצר המשיב במסגרת בקשה למעצר ימים ובסופו של דבר שוחרר בתנאים על ידי בית המשפט המחוזי במחוז מרכז. התנאים כללו מעצר בית, הפקדות כספיות והפקדת ערבויות של המשיב וצדדים שלישיים.

7. המאשימה לא הגישה כתב אישום באותו מועד, וכתוצאה מכך פגו תנאי השחרור.

8. בהמשך הדרך, וכמפורט באישום 4, חזר המשיב לכאורה לבצע עבירות זהות כאשר הוא מדריך פונים למוסד לביטוח לאומי, לפחות בארבעה מקרים, כיצד להונות את המוסד לביטוח לאומי ואת הוועדות הרפואיות, תוך שהוא מזייף בחלק מהמקרים, ביחד עם אחרים, חוות דעת פסיכיאטריות בקשר לאותם פונים. בחלק מהמקרים לא חשש המשיב לייעץ לפונים למסור כי הם משתמשים בתרופה מסוג הלידול. המשיב נטל אמפולות של התרופות והכניס לתוכה ויטמינים, שהוזרקו לאחר מכן לאותם פונים כדי שלא ייגרם להם נזק רפואי, ואלה, בייעוץ המשיב, הציגו מצג לפיו הם נוטלים את תרופת הלידול. במקרים אחרים זייף המשיב מדבקות של תרופת הלידול על קופסאות של ויטמינים, שוב כדי שהפונים יוכלו לטעון שהם נוטלים תרופה זו. לפיכך, באישום הרביעי מיוחסות למשיב שלוש עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, עבירת קשירת קשר, זיוף בכוונה לקבל באמצעותו דבר בנסיבות מחמירות - שלוש עבירות ושימוש במסמך מזויף - שלוש עבירות. עבירות אלו בוצעו בין השנים 2012-2013.

9. באישום החמישי נטען כי המשיב עבר עבירה של סחיטה בכוח, לאחר שאיים על אדם כי יהרוג אותו וכן סטר לו, אחז בבגדיו והחל לטלטלו, כל זאת על רקע העובדה שאותו אדם הבטיח למשיב ולאדם נוסף כי יפרוט עבור אותו אדם צ'ק בסך 7,000 ₪ ובתמורה לכך יסייעו המשיב ואותו אדם לקדם את תביעתו במוסד לביטוח לאומי. לאחר שהתברר כי לצ'ק אין כיסוי סירב אותו אדם לפרוט אותו. במסגרת האיומים והמכות, כפי שתוארו לעיל, נטל המשיב מחשב נייד השייך לאותו אדם, זרק אותו על הרצפה ושבר אותו, וכן גרם לנזקים לקיר גבס שהיה במקום. המשיב גם איים על אותו אדם שיחדל לפרסם באינטרנט שהמשיב מסר לו צ'ק שלא היה לו כיסוי, וכי אם לא יעשה כן - יוסיף ויפגע בו.

10. באישום השישי נטען כי המשיב זייף תעודת זהות של אדם אחר, כך שהוא נחזה להיות אותו אדם. באמצעות תעודה זו פתח שני חשבונות בשני בנקים שונים ומשך במרמה סכומי כסף בסך של 76,000 ₪. אירועים אלה היו בשנת 2011. לפיכך נטען כי המשיב עבר עבירות של קבלת דבר במרמה וזיוף בכוונה לקבל באמצעותו דבר שימוש במסמך מזויף.

11. באישום השביעי נטען, כי ביום 12/1/14, עת נחקר המשיב במשטרת ישראל, החל לצעוק ולהשתולל, דפק את ראשו בקיר משרד החקירות, קיר הגבס ניזוק ונוצרו בו חורים וסדקים. למשיב מיוחסת עבירה של היזק בזדון.

12. בבקשה למעצר המשיב עד לתום ההליכים טענה המבקשת, כי בידה ראיות לכאורה להוכחת המיוחס למשיב בכתב האישום. המבקשת הוסיפה וטענה, כי העבירות המיוחסות למשיב מקימות חשד סביר כי שחרורו יסכן בטחונו של אדם ובטחונו של הציבור. בהקשר זה הדגישה המבקשת, כי בשנת 2010 נחקר המשיב ביחידה הארצית ללוחמה כלכלית בגין העבירות נשוא האישומים 1-3, נעצר ושוחרר לאחר שניתנה הצהרת תובע, כאשר תנאי השחרור כללו מעצר בית מלא. חרף זאת, חזר המשיב וביצע עבירות כאמור באישומים 4-5.

13. המבקשת טוענת, כי העבירות המיוחסות למשיב מקימות חשד סביר ששחרורו של המשיב יביא לשיבוש הליכי משפט והימלטותו מן הדין.

14. באשר למסוכנות הנטענת מדגישה המבקשת כי בעברו של המשיב שתי הרשעות בעבירה של תקיפת שוטר ובעבירת סמים.

15. המבקשת טענה בבקשתה, כי טיב העבירות וחומרתן, כמו גם השיטתיות בה בוצעו, מלמדים על כך שלא ניתן להשיג את מטרות המעצר בדרך של שחרור המשיב בתנאים. יתר על כן, חשש זה מתעצם נוכח העובדה שהמשיב נחקר, כאמור, שוחרר בתנאים, אולם חזר לבצע את אותן עבירות.

16. בדיון שהתקיים ביום 28.1.14 טען בא כוח המשיב, כי עיין בחומר הראיות לאחר שצילם אותו, וכי לצורך הדיון הסכים לקיומן של ראיות לכאורה למיוחס למשיב בכתב האישום, למרות שקיימת בהן חולשה, אולם עיקר הטענות

תועלנה בתיק העיקרי. בא כוח המשיב טען עוד, כי ראוי בשלב זה להורות לשירות המבחן לערוך תסקיר מעצר. כמו כן העלה בא כוח המשיב את טענותיו באשר למסוכנות המשיב וטען כי העובדה שהמשיב יצא את הארץ פעם אחת לאחר ששוחרר וחזר לארץ, וכמו כן קיבל דרכון חדש, אלה מלמדים כי אין בכוונתו להימלט מן הדין וכי אין מדובר באדם מניפולטיבי. בא כוח המשיב פרט כי מטרת הנסיעה לחו"ל הייתה לצורך רפואי. עוד טען בא כוח המשיב, כי הוא סומך על חוות דעת של מטפלים ופסיכותרפיסטים בדבר ההשלכות הקשות של מעצר המשיב על ילדיו והפנה לתוכן הדברים באותם מסמכים. כמו כן טען, כי שותפים אחרים של המשיב למעשי המרמה לא נעצרו, בכללם ד"ר אומנסקי שערך חוות דעת מזויפות.

17. באותו דיון חזרה המבקשת והדגישה את העובדה, כי קיים חשש אמיתי שהמשיב יחזור על מעשיו. מדובר באדם מניפולטיבי היכול להתחזות לחולה נפש, יודע כיצד לזייף מסמכים ואינו נרתע מלעבור אותן עבירות שבגינן נעצר בעבר.

18. באותו דיון הוריתי לשירות המבחן לערוך תסקיר מעצר, וזה אכן נערך ביום 24.2.14. בתסקיר המעצר התייחס שירות המבחן לנסיבותיו האישיות של המשיב, הרקע בו גדל וכן לעובדה כי המשיב סובל ממחלה נפשית שאובחנה בעבר ואף קיבל טיפולים רפואיים בהתאם, אלא שכיום אינו מקבל עוד טיפולים אלה. שירות המבחן ציין, כי שוחח עם המשיב, שמסר מידע חלקי ומגמתי ונטה להשליך את מצבו על אחרים ועל סביבתו. עוד ציין שירות המבחן, כי המשיב הסתיר מידע חיוני לצורך אבחון. שירות המבחן גם קיבל מכתבים מגורמים שונים לגבי קשיים אותם חווים ילדי המשיב עקב מעצרו של המשיב.

19. סופו של דבר, שירות המבחן סבר כי המשיב ניתב את מצוקותיו השונות לפתרונות שוליים, תוך שימוש בהתנהלות מניפולטיבית, שקרית ועבריינית. שירות המבחן הדגיש, כי גם לאחר שהמשיב היה עצור בתנאים מגבילים, כפי שפורט לעיל, חזר והמשיך לכאורה להתנהל באופן "רמאי ועברייני". שירות המבחן העריך, כי קיים סיכון ממשי להישנות העבירות וכן להתנהלות מניפולטיבית מצד המשיב מול מפקחיו במעצר בית, תוך התייחסות לעובדה שהמשיב אינו נמצא תחת מעקב פסיכיאטרי מסודר. שירות המבחן ציין, כי פגש את המפקחים המוצעים, שהם הורי המשיב, והתרשמותו הייתה שהתקשורת שלהם עם המשיב הנה חלקית וכי הם אינם מהווים גורמים משמעותיים או בולמים מול התנהלותו הבעייתית של המשיב. נוכח רמת הסיכון במצב של המשיב והעובדה שאינו מטופל באופן מסודר ויציב בבעייתו הנפשית, בה כרוך גם סיכון עבור ילדיו, בא שירות המבחן בהמלצה שלא להורות על שחרור המשיב ממעצרו.

20. בדיון שהתקיים לאחר שהתקבל תסקיר שירות המבחן טען בא כוח המשיב, כי אין מקום לאמץ את המלצת שירות המבחן, שיצא מנקודת הנחה שלמשיב בעיה נפשית. בא כוח המשיב הפנה למסמך אותו כינה "חוות דעת" של בית החולים "הרצוג" מיום 14.1.14, זאת לאחר שהמשיב נעצר. לעניין מסמך זה, אינני סבור כי מדובר בחוות דעת שיש לה משקל, אלא מדובר במכתב המופנה לשירות בתי הסוהר והמתייחס לבדיקה אחת מסוימת שנערכה על ידי רופאה פסיכיאטרית, שהתרשמה כי אין למשיב פתלוגיה פסיכיאטרית ועל כן המליצה להחזיר את המשיב לבית המעצר. כמו כן המליצה על מתן טיפול למשיב לפי שיקול הדעת בתנאי מעצר. ברי, כי אין מדובר בחוות דעת שבחנה את מצבו הנפשי של המשיב לעומק על רקע מסמכים רפואיים קודמים, ואינני רואה מקום ליתן משקל כלשהו למסמך זה במסגרת השיקולים הנדרשים בהחלטה זו.

21. לאחר שבחנתי את הדברים, סבורני כי יש לקבל את המלצת שירות המבחן. לא ראיתי כי נפלה שגגה או כי קיימת קביעה שאינה נכונה בתסקיר שירות המבחן. נהפוך הוא. סבורני כי שירות המבחן עשה מלאכתו כראוי ובחן את כל נסיבותיו של המשיב והגיע למסקנה הנכונה.

22. לטעמי, כפי העולה מכתב האישום, המשיב עבר לכאורה שורת עבירות חמורות, תוך שאינו בוחל בשימוש באמצעים של זיוף, הונאת רופאים, המצאת חוות דעת מזויפות, התחזות לאדם אחר, התחזות לחולה נפש בשם אנשים שפנו לוועדה הרפואית, ייעוץ להזריק חומרים, כפי שפורט לעיל, ועוד. עיקר מסוכנותו של המשיב להישנות התנהגותו העבריינית נלמדת מעצם העובדה, שלמרות שנעצר ושחרר בתנאים, לא נרתע מלהמשיך ולעבור עבירות זהות. דבר זה מלמד, כי חלופת המעצר שהוצעה אין בה כל ממש והיא לא תוכל להוות מחסום בפני המשיב מלחזור על התנהגותו העבריינית. מלים אחרות, אינני סבור כי ניתן ליתן אמון במשיב זה.

23. יתר על כן, למשיב גם מיוחסות עבירות אלימות, על רקע התנהגותו העבריינית. כן מיוחסות עבירות של הוצאת כספים במרמה משני בנקים. כל אלה מחזקים את המסקנה בדבר המסוכנות שיש לייחס למשיב, שהרי לכאורה הוא אינו נרתע מלבצע עבירות בתחומים נוספים מלבד בנושא הונאת המוסד לביטוח לאומי.

24. באשר לטענת המשיב כי מעורבים אחרים בפרשה לא נעצרו ולא הוגש נגדם כתב אישום, מדובר בפרט בד"ר אונסקי. המבקשת הסבירה את עמדתה בעניין זה, כי הדבר נובע ממצבו הרפואי הקשה של ד"ר אונסקי. הסבר זה מקובל עלי ואינני רואה בעניין זה כטענה שיכולה לעמוד לזכותו של המשיב או לבוא בחשבון במסגרת שיקולי מסוכנות המשיב והאם ניתן לשחררו לחלופת מעצר.

25. אני ער לטענות שעלו ולמסמכים שהוצגו בנוגע למצוקות ילדי המשיב, הנובעות ממעצרו, אולם אינני סבור כי אנו מצויים בשלב המתאים לשקול טענות אלו, שכן עיקרו של ההליך המתנהל עתה בפניי בעניינו של המשיב הנו בחינת מסוכנותו והשאלה האם קיימת חלופת מעצר שתוכל לאיין מסוכנות זו. נראה, כי חלופה כזו לא נמצאה וזאת בעקבות העובדות שפורטו לעיל, ומכאן שאין דרך אחרת אלא להורות על מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים.

26. לאור האמור אני מורה על מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים.

ניתנה היום, כ"ז אדר תשע"ד, 27 פברואר 2014, בנוכחות באת כוח המבקשת, המשיב ובא כוחו.

כרמי מוסק, שופט